
Vysokoškoláků je moc. Budou se rušit školy?

Vysokoškoláků je moc. Budou se rušit školy?

10.3.2011, rubrika: Události, strana: 13, autor: KATEŘINA PERKNEROVÁ

Na univerzitách studuje 70 procent populačního ročníku. Ministerstvo školství bije na poplach a chystá nový zákon. Magistrů bude méně
Téma Deníku

Praha - Maturitu už má v Česku skoro každý. Bude mít za čas kdekdo i vysokoškolský diplom? Podle statistických dat to tak vypadá. Zatímco v roce 2003 studovalo na VŠ ve všech typech programů 230 tisíc občanů ČR, o šest let později to bylo 389 tisíc. Akademici, úředníci i politici se shodují, že to je moc. Profesor Rudolf Haňka, který působí na univerzitě v Cambridge a je členem poradního sboru ministra školství, je přesvědčen, že by se měl zredukovat počet vysokých škol. Podle něj je nelogické, aby jich v Česku působilo 73, zatímco v několikanásobně větší Británii jich je 160.

V pracovní verzi nového vysokoškolského zákona, který má Deník k dispozici, se počítá s mnoha zásadními změnami. Například zdaleka nebude tak jednoduché VŠ založit. Nově zavedená profesionální Agentura pro kvalitu vysokého školství by měla průběžně posuzovat dosahování kvalifikačních kritérií a reálnou hodnotu vzdělání. Za kvalitu ale ponese odpovědnost hlavně samosprávné orgány školy. Podle toho, jak budou samy k sobě náročné, budou také do značné míry VŠ financovány státem.

„Preferoval bych tzv. kontraktivní financování, při němž by stát financoval vysoké školy podle dohodnutých cílů s několikaletou perspektivou. Takové modely jsou běžné v zahraničí,“ sdělil Deníku rektor Masarykovy univerzity v Brně a šéf Konference rektorů ČR Petr Fiala. Je přesvědčen, že výsledkem reformy vysokého školství nemá být mechanické snížení studentů. „Počet vysokoškoláků odpovídá obvyklému vývoji v zahraničí. Nejde o to, snižovat počet vysokoškolsky vzdělaných lidí, ale vytvořit takové podmínky, aby většina z nich končila s plnohodnotným vzděláním bakalářského stupně,“ míní Fiala.

Prorektor Univerzity Karlovy Stanislav Štech dodává, že potřeby pracovního trhu se zásadně proměnily: „Tam, kde dřív stačil výuční list, dnes zaměstnavatel vyžaduje aspoň čtyřsemestrální vysokoškolský kurz.“ Možná i proto chce ministerstvo zavést úplnou novinku, totiž dvouleté studijní programy. Na jejich absolvování by bylo potřeba získat 120 kreditů. Na bakalářský titul jich musí být 180.

Kdo mezi elitu?

Ačkoli podle dat Ústavu pro informace ve vzdělání se počet bakalářů od roku 2003 do roku 2009 zvyšoval, a to z 61 na 157 tisíc, stále to není dostatečný obrat. V magisterském studiu má v budoucnu pokračovat jen zlomek studentů. Ti by pak měli rozvíjet daný obor a přispívat k budování univerzitních excelentních center. „Systém je třeba rozrůznit, nemohou dělat všichni totéž, a navíc bez skutečného hodnocení kvality. Počet výzkumných univerzit ale zatím rozhodně nebyl stanoven,“ říká Fiala.

Štech podotýká, že žebříčky špičkových vysokých škol jsou zavádějící. „Kdo se umístí do 270. místa, je vynikající, protože to znamená, že je mezi dvěma procenty nejlepších. A nezapomeňme, že každá univerzita v první padesátce má ročně na kontě víc peněz než posílá český stát na vysoké školy dohromady, tedy 20-22 miliard korun,“ tvrdí Štech. „Doháníme něco, co nelze dohnat během pár let, ale hodně se toho v posledních letech změnilo k lepšímu. S Oxfordem soutěžit nebudeme, ale už dnes je Masarykova univerzita podle mnoha kritérií velmi kvalitní evropskou vysokou školou. A začíná se to i vědět,“ míní Fiala.